

ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรประกอบสำนวนคดี

เรื่องนี้เป็นกรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรของบุคคล ตามรายชื่อในพินัยกรรม เพื่อนำไปประกอบสำนวนคดี มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นางสมสุข ได้ยื่นคำร้องขอคัดและรับรองข้อมูลทะเบียนราษฎร ของบุคคลในพินัยกรรมของนางสมจิตร จำนวน ๖ ราย ประกอบด้วย นายบุญนำ นางประจวบ นายนพธ์ นางกัญหา นางนงเยาว์ นางนิสา ต่อนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลาง โดยอ้างว่า เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการขอเพิกถอนผู้จัดการมรดกต่อศาลจังหวัดชลบุรี ตามรายงานกระบวนการพิจารณาความแพ่ง หมายเลขคดีดำที่ พ๕๐๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ระหว่างนางสมสุข ผู้ร้อง นางสาวศรีศรี ผู้คัดค้าน โดยนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากรายงานกระบวนการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดชลบุรี ไม่ปรากฏความสัมพันธ์เชื่อมโยงความเป็นผู้มีส่วนได้เสียระหว่างนางสมสุข กับบุคคลที่มีรายชื่อในพินัยกรรมทั้ง ๖ ราย ที่อาจริ่งขอให้นายทะเบียนตรวจ คัดสำเนารายการ หรือให้นายทะเบียนคัดและรับรองสำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด หรือทะเบียนคนตายได้ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งหากข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของศาล นางสมสุข อาจขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารจากหน่วยงานที่ครอบครองพยานเอกสารนั้นได้ นางสมสุข จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ตามที่นางสมสุข ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรของบุคคลตามรายชื่อในพินัยกรรมของนางสมจิตร จำนวน ๖ ราย เพื่อใช้ประกอบสำนวนคดี ซึ่งการขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียก็สามารถขอได้ก็ตาม แต่กรณีนี้นางสมสุขไม่ได้มีชื่ออยู่ในพินัยกรรมฉบับดังกล่าว จึงไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียที่จะขอข้อมูลทะเบียนราษฎรได้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมการปฏิบัติเกี่ยวกับการขอคัดสำเนาเอกสารทะเบียนประวัติราษฎร ข้อที่ ๒ สรุปความได้ว่า ข้อมูลประวัติทางทะเบียนของบุคคล เช่น ทะเบียนครอบครัว ผู้ที่สามารถขอคัดข้อมูลดังกล่าวได้จะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ถ้าเป็นการขอคัดโดยคู่กรณีหรือคู่ความกับเจ้าของรายการ จะต้องแสดงหลักฐานให้ปรากฏถึงการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เช่น หลักฐานการแจ้งความคดี หมายจับ เป็นต้น ประกอบกับข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย การเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่นางสมสุขยื่นคำร้องขอนั้นชอบแล้ว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑๓๑/๒๕๖๘

นายอาทิตย์ จรจรส์ นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

